

Uitvoerbaarheid: inzicht in samenloop uitvoering Belastingdienst en uiterste data parameteraanpassingen Belastingdienst, Douane, Toeslagen

Inleiding

Sinds het Belastingplan 2017 ontvangt uw Kamer jaarlijks een overzicht van de data waarop het nog mogelijk is aanpassingen in de systemen van de Belastingdienst door te voeren (aanpassingen van de waarden van parameters en structuur aanpassingen). Met deze 'parameterbrief'¹ is het inzicht in de mogelijkheden voor beleidsaanpassingen verbeterd. De geactualiseerde informatie uit de reguliere 'parameterbrief' is dit jaar voor de eerste keer aangevuld met een uitgebreider inzicht in effecten van implementatie van nieuw beleid op de uitvoering van de Belastingdienst. Dit in lijn met de motie Van Dijk² en de toezegging in de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda³ om in te gaan op de keuzes en dilemma's voor de uitvoering. Dit biedt een aanvullend inzicht ten opzichte van de uitvoeringstoetsen, die zich focussen op de uitvoerbaarheid van individuele beleidsvoorstellen.

In de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda is ook aangegeven dat een weging tussen beleids- en uitvoeringsambities nodig kan zijn en dat het kabinet eraan hecht om uw Kamer mee te nemen in deze afweging.

Als eerste stap ligt de focus dit jaar op de maatregelen uit het pakket Belastingplan. Daarnaast voert de Belastingdienst ook beleidswijzigingen uit die voortvloeien uit andere wetsvoorstellen. Het is, zoals toegezegd in de Beleids- en uitvoeringsagenda, de bedoeling ook die de komende jaren stapsgewijs in het beeld te betrekken. Jaarlijks ontvangt u dit inzicht, naar de stand van dat moment, gelijktijdig met het pakket Belastingplan.

Zoals aangegeven is het doel van deze bijlage nader inzicht te geven in het effect van de implementatie van nieuwe beleidsvoorstellen op de Belastingdienst. Dit effect is geen gegeven, maar wordt uiteindelijk ook bepaald door de prioriteringskeuzes die de Belastingdienst maakt in overleg met de opdrachtgevers en eigenaar. Prioritering is noodzakelijk als de vraag groter is dan de beschikbare capaciteit. Zowel bij de ICT als de personele capaciteit is dit op dit moment het geval en daarom is prioritering onvermijdelijk. Er wordt gewerkt aan een meerjarenaanpak om het aanbod en de productiviteit van ICT te vergroten. Dit stuk is als volgt opgebouwd:

A. Overzicht uitvoeringstoetsen

Hierin vindt u een overzicht van alle uitvoeringstoetsen op het pakket Belastingplan 2023. In bijlage 1 wordt daarbij een overzicht gegeven van de effecten van de voorstellen uit het pakket Belastingplan voor de ICT (naar aanleiding van de motie Van Dijk²) en personele inzet.

B. ICT

In deze paragraaf wordt de stand van de ICT toegelicht en de samenloop met het beleid dat de komende tijd door de Belastingdienst wordt geïmplementeerd. Hierbij wordt (in bijlage 2) een overzicht geboden dat inzicht biedt in de staat per keten en de beschikbare capaciteit (eveneens naar aanleiding van de motie Van Dijk²).

C. Personeel

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de personele capaciteit van de Belastingdienst in samenhang met de capaciteitsvraag voor de uit te voeren opdrachten en de mogelijke effecten die dat heeft voor de reguliere uitvoering (zoals dienstverlening en toezicht).

Tot slot vindt u in bijlage 3 het jaarlijkse overzicht uit de 'parameterbrief'⁴ met een overzicht van de data waarop het nog mogelijk is aanpassingen in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen door te voeren.

¹ Uiterste data parameteraanpassingen Belastingdienst, Douane, Toeslagen 2021, bijlage bij Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 6

² Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 67

³ Kamerstukken II 2021/2022, 32140, nr. 119

⁴ Uiterste data parameteraanpassingen Belastingdienst, Douane, Toeslagen 2021, bijlage bij Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 6

Relatie met doorontwikkeling Belastingdienst

Dit stuk gaat met name in op de beleidsmatige aanpassingen en het effect daarvan op de uitvoering door de Belastingdienst. Tegelijkertijd werkt de Belastingdienst verder aan het herstel van vertrouwen. Uitgangspunt daarbij is dat de Belastingdienst burgers en bedrijven centraal stelt, de basis van de organisatie op orde brengt, openstaat voor signalen en dat gemaakte fouten erkend en opgelost worden. Rechtsstatelijkheid is in alles wat de Belastingdienst doet een belangrijke pijler.

De Meerjarenvisie 2020-2025 van de Belastingdienst, geeft richting aan de te volgen koers, zoals ook is beschreven in de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda. Deze kent vier strategische prioriteiten 1) snelle, betrouwbare en zorgvuldige behandeling, 2) deskundige en persoonlijke ondersteuning, 3) effectief toezicht en fraudebestrijding, 4) wendbare en toekomstbestendige organisatie. Deze laatste strategische prioriteit is vitaal voor een succesvolle implementatie van nieuw beleid. De ambitie⁵ is hierbij dat de Belastingdienst beter en sneller kan inspelen op veranderende behoeften van de maatschappij en in staat is om veranderingen in wet- en regelgeving sneller te implementeren. Ook de ambities uit de Meerjarenvisie 2020-2025 concurreren om de beschikbare ICT- en personele capaciteit. De noodzakelijke prioritering kan dan ook effect hebben op het tempo waarin deze ambities gerealiseerd worden. Waar mogelijk wordt dit in dit stuk ook benoemd. Over de activiteiten voor 2023 wordt u dit najaar met het Jaarplan Belastingdienst 2023 geïnformeerd.

Naast de operationalisering van de Meerjarenvisie wordt ook gewerkt aan de opbouw van het meerjarenportfolio voor de IV. Dit draagt allemaal bij aan het vergroten van het inzicht in de inpasbaarheid en uitvoerbaarheid voor de Belastingdienst in de aanloop naar besluitvorming. Na het afronden van de wetgeving wordt daarbij altijd een uitvoeringstoets opgesteld. Tegelijkertijd zal er altijd enige onzekerheid blijven bestaan over deze inschattingen. Met deze expliciete kanttekening vindt u onderstaand een zo actueel mogelijk inzicht in de samenloop tussen beleid en uitvoering bij de Belastingdienst en de ruimte die er is voor nieuw beleid.

A. Overzicht uitvoeringstoetsen

In het pakket Belastingplan 2023 zijn 30 voorstellen opgenomen⁶ met impact op de Belastingdienst. Op al deze voorstellen is een uitvoeringstoets uitgebracht. In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht opgenomen van de inschattingen van de Belastingdienst over de uitvoerbaarheid. Deze tabel biedt een globaal inzicht in de uitvoeringsgevolgen van het pakket Belastingplan.

Figuur 1: Overzicht uitvoeringstoetsen pakket Belastingplan 2023*

aantal uitvoeringstoetsen	Categorie (naar mate van impact voor Belastingdienst)											
	Ingrijpend 3				Middelgroot 2				Beperkt 25			
				n.v.t.				n.v.t.				n.v.t.
Interactie burgers/bedrijven	2	0	1	0	0	1	1	0	0	4	21	0
Maakbaarheid systemen	1	1	1	0	0	0	2	0	1	4	13	7
Handhaafbaarheid	3	0	0	0	0	1	1	0	0	6	10	9
Fraudebestendigheid	0	2	1	0	0	0	0	2	0	1	3	21
Complexiteitsgevolgen	1	2	0	0	0	0	1	1	0	5	6	14

* De toetsen zonder impact en de toetsen waarvoor de impact op "nader te bepalen" staat, lopen in dit overzicht niet mee. Evenals voorstellen uit nota van wijziging.

Voor de gele en rode vlaggen geldt dat de Belastingdienst gemotiveerd heeft aangegeven dat het voorstel op de weergegeven aspecten risico's met zich meebrengt of er negatieve gevolgen zijn

⁵ Zie bijlage 'Uitvoeringsprioriteiten' bij Kamerstukken II 2021/2022, 32140, nr. 119.

⁶ Exclusief voorstellen uit nota van wijziging.

voor de handhaafbaarheid of fraudebestendigheid; uiteraard proberen we dergelijke risico's waar mogelijk maximaal te mitigeren met nadere maatregelen. Een gele of rode vlag betekent niet per se dat een maatregel onuitvoerbaar is. Een maatregel kan nog steeds uitvoerbaar zijn, waarbij dan wel geaccepteerd moet worden dat op bijvoorbeeld handhaafbaarheid wordt ingeboet. Dit is een beleidsmatige en politieke afweging. Deze afweging wordt niet gemaakt in de uitvoeringstoets of door de Belastingdienst. Vanzelfsprekend blijven dit dan aandachtspunten voor zowel uitvoering als beleid.

Voor de groene vlaggen geldt dat de Belastingdienst bij de uitvoering van de maatregel geen risico's voorziet of dat het leidt tot een verbetering van de uitvoerbaarheid. "N.v.t." betekent geen effecten op de interactie met burgers/bedrijven, maakbaarheid systemen, handhaafbaarheid, fraudebestendigheid of de complexiteit.

Ingrijpende voorstellen: Herstel Box 3, Overbruggingsregeling Box 3 en 30%-regeling

Uit de tabel blijkt dat de drie ingrijpende voorstellen relatief veel risico's kennen. Dit zijn herstel box 3, de overbruggingsregeling box 3 en het aftoppen van de 30%-regeling. De achtergrond hiervan zit met name op de impact op personele en ICT-capaciteit.

Het beleid rondom Box 3 valt onder de keten inkomensheffingen. Door de impact hiervan en de samenloop met ander beleid is prioritering nodig in deze keten. Daarbij vergt het ook veel inzet van personeel. De Belastingdienst heeft in korte tijd grote inspanning geleverd om de eerste fase van het herstel uit te voeren. Iedereen die meedeed aan de massaalbezwaarprocedure tegen de box 3-heffing over 2017 – 2020, heeft inmiddels een brief van de Belastingdienst ontvangen. Ook komende jaren zal dit herstel, evenals de overbruggingsregeling, nog veel personele capaciteit vragen (zie ook onderdeel C. Personeel). Tegelijkertijd is er bij beide voorstellen een grote onzekerheid in het aantal te verwachten klantreacties. Daarom worden de uitvoeringstoetsen herijkt op basis van ervaringscijfers over de eerste paar maanden; eind dit jaar voor herstel Box 3 en begin 2023 voor de overbruggingsregeling Box 3.

Het voorstel voor het aftoppen van de 30%-regeling vergt naar inschatting de komende jaren de inzet van circa 280 fte. Mede daarom wordt, zoals toegelicht in de uitvoeringstoets op dit voorstel, de komende periode bekeken of, mogelijk ondersteund met nieuwe regelgeving, mitigerende maatregelen mogelijk zijn om het beslag op financiën en operationele capaciteit te beperken. Op basis daarvan zal de uitvoeringstoets begin 2024 worden herijkt. Hiernaast geldt dat als het niet zou lukken om voldoende medewerkers voor de behandeling van de bezwaar- en beroepschriften te werven, er geprioriteerd moet worden. Dit zal een nieuwe weging vergen van de prioriteiten (andere prioritaire dossiers en regulier werk) binnen het domein van de loonheffingen.

Voor een gedetailleerd inzicht per maatregel kunt u de bij de wetsvoorstellen van het pakket Belastingplan gevoegde bijlagen met de uitvoeringstoetsen raadplegen.

Naast het pakket Belastingplan is er ook andere regelgeving die geïmplementeerd wordt door de Belastingdienst, en die nu niet in figuur 1 zijn opgenomen. Ter illustratie: ongeveer een kwart van de circa 160 uitvoeringstoetsen die afgelopen jaar zijn uitgevoerd, heeft betrekking op dit pakket Belastingplan. Daarnaast is er bijvoorbeeld Europese regelgeving of zijn er losstaande wetsvoorstellen die beoordeeld worden op uitvoerbaarheid. Dit gaat ook om wetsvoorstellen van andere departementen.

In bijlage 1 wordt daarbij een overzicht gegeven van de effecten van de voorstellen uit het pakket Belastingplan voor de ICT (naar aanleiding van de motie Van Dijk²) en personele inzet.

B. ICT

In de beleids- en uitvoeringsagenda⁷ is aangegeven dat beleid en uitvoering werken aan een meerjarig ontwikkeltraject waardoor steeds duidelijker aan te kunnen geven waar keuzes worden gemaakt, welke consequenties die hebben en dat de Kamer in dit inzicht meegenomen wordt. In de motie Van Dijk⁸ is daarbij gevraagd om een actueel inzicht in de stand van modernisering van de ICT.

⁷ Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 67

⁸ Kamerstukken II 2021/2022, 32140, nr. 119

In deze paragraaf wordt allereerst de context geschetst. Vervolgens wordt ingegaan op de stand van de moderniseringsopgave en tot slot wordt een concreet inzicht gegeven in prioriteringskeuzes in de ICT.

Context: Verbeteren uitvoering en inzicht ICT

Voor het uitvoeren van de aankomende wet- en regelgeving dient in veel gevallen de ICT van de Belastingdienst te worden aangepast. De vraag naar ICT-capaciteit bij de Belastingdienst is groter dan het aanbod. Er is dan ook prioritering nodig. Daarbij moet de voortgang van werk dat noodzakelijk is voor de continuïteit van de systemen altijd worden geborgd.

De beleidskeuzes die nu gemaakt worden hebben vaak een impact op het IV-portfolio voor de komende jaren. De ontwikkelopgave voor de komende jaren is het inzicht in de planning en capaciteitsvraag van ICT-projecten (het 'IV-portfolio') steeds verder te vergroten en te verbreden. Hierdoor is op het moment van besluitvorming meer duidelijkheid over de ICT-effecten. Op dit ogenblik wordt in het IV-portfolio één jaar vooruitgekeken voor het plannen van de capaciteit, en wordt enkele keren per jaar bekeken of een herijking nodig is. Om de ambities te realiseren is echter meerjarig vooruitkijken van groot belang, daarom stapt de Belastingdienst in het tweede deel van 2022 over van een eenjarig portfolioproces naar een meerjarig proces met vaste actualisatiemomenten en een afwegingskader voor daarin te maken keuzes.

Naast het vergroten van inzicht is ook het vergroten van de mogelijkheden om ICT-wensen te kunnen realiseren van groot belang. Dit vereist een combinatie van moderne, wendbare ICT-systemen en hogere basisproductiviteit. Met de extra financiële middelen die beschikbaar zijn gekomen uit het coalitieakkoord is de afname van de voor ICT beschikbare middelen afgewend en is een basis gelegd voor een meerjarige stabiele ICT-capaciteit. Deze stabiliteit draagt op termijn bij aan een hogere productiviteit. Ook wordt, zoals ook toegelicht in de stand van zakenbrief⁹, gewerkt aan het beter in control zijn op alle projecten, waardoor de capaciteit effectiever kan worden ingezet. Tot slot wordt bezien hoe in een meerjarige aanpak het aanbod waar noodzakelijk kan worden vergroot.

Deze verbeteringen vinden echter plaats tegen de achtergrond van een krappe arbeidsmarkt. Zeker voor ervaren en/of specialistische ICT'ers, is voor de komende jaren een sterk verloop door pensionering voorzien en gaan investeringen in inwerktrajecten op de korte termijn ten koste van productiviteit (de kosten gaan voor de baten uit). Zie ook onderdeel C. Personeel. Ook de komende jaren blijft, bijvoorbeeld in de keten inkomensheffing, bij nieuwe wensen herprioritering nodig tussen verbeteren van dienstverlening, beheer & onderhoud of wetgeving en nieuwe beleidswensen.

Het moderniseren van de ICT is nodig om verouderde systemen zoals bijvoorbeeld die voor de omzetbelasting, inning en de inkomensheffing te vervangen om zo de continuïteit te kunnen garanderen, maar ook sneller wet- en regelgeving te implementeren. Naast het vervangen van verouderde systemen moet de ICT toekomstbestendig en AVG-compliant worden gemaakt zodat bijvoorbeeld de gegevensuitwisselingen binnen de EU goed en veilig kunnen worden uitgevoerd. Hiermee wordt de wendbaarheid voor nieuwe beleids- en uitvoeringsambities vergroot. De noodzaak keuzes te maken bij stapeling in het portfolio leidt er in de praktijk toe dat werkzaamheden voor het verbeteren en vernieuwing van de dienstverlening en voor de modernisering van de systemen worden uitgesteld.

Stand van modernisering

In navolging van de technische briefing¹⁰ door de Belastingdienst over ICT en het portfolioproces van 31 januari 2022 wordt in onderstaande figuur op ketenniveau informatie gegeven over de staat van modernisering. Dit mede naar aanleiding van de motie Van Dijk¹¹. Dit is een vereenvoudigde weergave van de relatieve noodzaak voor modernisering van de verschillende ketens. In de ketens aan de rechterkant is de noodzaak voor modernisering groot. Dit komt bijvoorbeeld doordat de ondersteuning voor oude programmeertalen verdwijnt, maar ook omdat

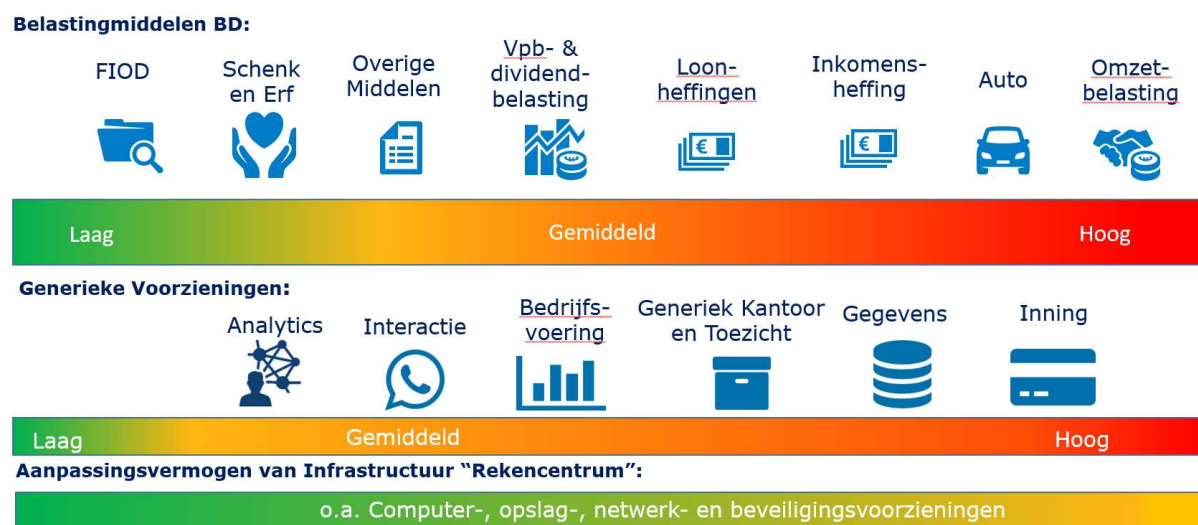
⁹ Kamerstukken II 2021/2022, 31066, nr. 1100

¹⁰ Presentatie technische briefing door de Belastingdienst over ICT en portfolioproces

¹¹ Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 67

de medewerkers met kennis van de verouderde programma's komende jaren met pensioen gaan. Dit betekent dat de mogelijkheden voor beleidsvoorstellen en vernieuwingen (bijvoorbeeld voor dienstverlening) die ICT-capaciteit vragen beperkter zijn dan aan de ketens aan de linkerkant.

Figuur 2: Hoe staat het met de moderniseringsopgave bij de verschillende onderdelen en ketens?¹²

In bijlage 2 wordt bovenstaande stand per keten in meer detail toegelicht. U wordt daarbij uitgebreider geïnformeerd via het informatieplan Belastingdienst 2022-2026 dat naar verwachting tweede helft van dit jaar zal verschijnen.

Inzicht in prioritering ICT

Zoals aangegeven werken beleid en uitvoering aan een meerjarig ontwikkeltraject om steeds beter inzicht te kunnen geven in de prioriteringsvraagstukken binnen de Belastingdienst, zodat ook uw Kamer hierin meegenomen kan worden. Het meerjarenportfolio IV dat ontwikkeld wordt speelt een belangrijke rol hierin.

In het afwegingskader dat in de beleids- en uitvoeringsagenda¹³ is opgenomen zijn onder andere rechtsstatelijkheid, reguliere uitvoering/ werken aan stabiliteit, beleidsambities, urgente maatschappelijke problemen en uitvoeringsambities opgenomen. Onderstaand is een aantal gemaakte afwegingen opgenomen. Deze zijn voorzien van voorbeelden uit de praktijk. In ketens met een grote moderniseringsopgave (zie ook figuur 2) komen afwegingen vaker voor dan in ketens die reeds gemoderniseerd zijn.

Het kost in verouderde ICT-systemen veel capaciteit om aanpassingen te doen. Daarnaast wordt een groot deel van de beschikbare capaciteit besteed aan modernisering. Dit laat weinig ruimte voor andere werkzaamheden zoals wetgeving, maar ook verbetering ten gunste van dienstverlening voor burgers en bedrijven. De ICT-systemen van de keten Schenk en Erf zijn recent gemoderniseerd. Dit vergroot de mogelijkheden voor beleidsaanpassingen, ook als dit structuurwijzigingen in de ICT vergt. Daarom is er onder meer ruimte om per 2024 de voorgestelde beleidswijziging van de Bedrijfsopvolgingsregeling door te voeren.

Voor ketens met een grote moderniseringsopgave is het maken van afwegingen vaker noodzakelijk. Onderstaande voorbeelden illustreren dit:

- Een concreet knelpunt is in 2022 ontstaan in de keten Inkomensheffingen. Het arrest van de Hoge Raad van eind vorig jaar over box 3 leidt tot een stapeling en samenloop van diverse werkzaamheden. Dit betreft onder meer het beleid rondom Box 3, het reguliere Belastingplan en de modernisering van de ICT in de keten (waaronder het uitfaseren van

¹² De weergave is gebaseerd op een expertschatting en in lijn met het beeld van de technische briefing van 31 januari 2022. Deze geeft de benodigde modernisering weer. Op andere werkzaamheden kan de keten een andere score hebben. Conform de toezegging van de Staatssecretaris Toeslagen en Douane van 9 maart 2022 zal de Kamer over de staat van de totale IV-voorziening van de Douane geïnformeerd worden via de reguliere voortgangsrapportage. Ook Toeslagen zal in een eigen rapportage de Kamer hierover informeren.

¹³ Kamerstukken II 2021/2022, 35927, nr. 67

de verouderde programmeertaal Cool:Gen). Deze zomer werd duidelijk dat daarmee niet alle beleidsvoornemens die IV-capaciteit op dit terrein vergde inpasbaar waren. Het kabinet heeft op basis van een onderzoeksrapport van CapGemini de afweging gemaakt om voor de invoering van het stelsel werkelijk rendement te koersen op invoering per 2026. Hiermee ontstond ruimte om de meeste beleidsvoornemens in te passen. Voor de maatregel 'tariefdifferentiatie box 2' zal nog herprioritering in het IV-portfolio plaatsvinden. De ruimte voor aanvullende beleidswensen waarvoor structuurwijzigingen nodig zijn in de systemen voor de inkomensheffingen is de komende jaren zeer beperkt. Bij onverwachte knelpunten is herprioritering aan de orde. Voor wijzigingen van parameters (bestaande bedragen en percentages in de ICT-systemen waarvan de waarden zich eenvoudig laten aanpassen) blijft wel ruimte.

- In een aantal gevallen wordt gekozen voor het inrichten van tijdelijke oplossingen: de modernisering is dan niet tijdig afgerond om nieuwe wet- en regelgeving op een toekomstvaste manier in te richten in de systemen. Er wordt dan gekozen voor een tijdelijke oplossing, die op een later moment moet worden vervangen door een definitieve oplossing. Dit vergt extra werk. Afgelopen jaar heeft dit zich voorgedaan in de keten gegevens bij het inpassen van EU-wetgeving, EU PSP. Het wetsvoorstel en uitvoeringstoets waarin dit is opgenomen wordt binnenkort aan uw kamer aangeboden.
- Voor de keten omzetbelasting bestaat een omvangrijke moderniseringsopgave. Beleidswijzigingen zijn daardoor tot en met in ieder geval 2025 nauwelijks mogelijk. De afgelopen periode is geïnvesteerd in het maken van een keuze of om de applicatie zelf te bouwen of een aanbesteding te starten voor een pakketoplossing uit de markt. In september 2022 wordt de keuze gemaakt.
- De keten Autoheffingen heeft in de afgelopen jaren goede stappen gezet in het terugdringen van de technische schuld. Voor de resterende projectopdrachten wordt in lijn met het advies van het Adviescollege ICT-toetsing¹⁴ herijkt of alle onderdelen van de nog uit te voeren modernisering op dit moment zinvol zijn, met het oog op de ontwikkeling van een stelsel van 'betalen naar gebruik'.
- Ook uitvoeringsambities moeten in een aantal gevallen worden getemporiseerd. Een recent voorbeeld uit de keten interactie laat dit zien. Daar komen werkzaamheden voor onder meer herstel Toeslagen, Box 3 en FSV samen. Deze hebben allemaal hoge prioriteit. De consequentie hiervan is dat enkele plannen voor de verbetering van de dienstverlening worden uitgesteld. Dit betreft bijvoorbeeld de plannen voor het online machtigen van fiscale dienstverleners en de online bezwaarvoorziening voor nabestaanden machtiging.

C. Personeel

Bij de inschatting rond de uitvoerbaarheid van (nieuw) beleid is niet alleen de beschikbaarheid van ICT-capaciteit van belang, maar moet ook breder gekeken worden naar wat nieuw beleid, intensivering en het wegwerken van achterstanden betekent voor de werklast van de Belastingdienst in zijn geheel.

De uitvoering van het pakket Belastingplan vergt ook de inzet van personele capaciteit (zie voor een overzicht bijlage 1, tabel 2). De belangrijkste elementen hierin zijn:

- Herstel Box 3: De Belastingdienst heeft in korte tijd grote inspanning geleverd om de eerste fase van het herstel uit te voeren. Iedereen die meedeed aan de massaalbezwaarprocedure tegen de box 3-heffing over 2017 – 2020, heeft inmiddels een brief van de Belastingdienst ontvangen. Ook komende jaren zal dit herstel nog veel personele capaciteit vragen. De inschatting is dat cumulatief 500 fte nodig is in de jaren 2022 - 2025, waarbij het zwaartepunt in 2022 en 2023 ligt. Op basis van ervaringscijfers in de eerste maanden zal er eind 2022 een herijking van de uitvoeringstoets plaatsvinden gezien de grote onzekerheid in het aantal te verwachten klantreacties.
- Overbruggingsregeling box 3: de inschatting is dat hier cumulatief 675 fte nodig is in de komende jaren. Ook bij deze maatregel zal na een aantal maanden op basis van ervaringscijfers de toets worden herijkt (begin 2023).

¹⁴ Kamerstukken II 2021/2022, 31066, nr. 1022

- Aftoppen 30%-regeling: De inschatting is dat dit komende jaren de inzet van circa 280 fte vergt. Mede daarom wordt, zoals toegelicht in de uitvoeringstoets op dit voorstel, de komende periode bekeken of, mogelijk ondersteund met nieuwe regelgeving, mitigerende maatregelen mogelijk zijn om het beslag op financiën en operationele capaciteit te beperken. Op basis daarvan zal de uitvoeringstoets begin 2024 worden herijkt. Hiernaast geldt dat als het niet zou lukken om voldoende medewerkers voor de behandeling van de bezwaar- en beroepschriften te werven, er geprioriteerd moet worden. Dit zal een nieuwe weging vergen van de prioriteiten (andere prioritaire dossiers en regulier werk) binnen het domein van de loonheffingen.

Naast het pakket Belastingplan vraagt ook de invordering van de corona schulden personele capaciteit. De inschatting is cumulatief 900 fte in de periode 2022-2027, waarbij het zwaartepunt in de jaren 2023-2025 ligt. Tot slot is er mogelijk nog substantiële personeelsinzet nodig voor herstel FSV, herstel Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen en de gewenste verbetering toezicht op de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie. Op deze trajecten moet nog besluitvorming plaatsvinden.

Zoals aangegeven in de Stand van Zakenbrief¹⁵ merkt ook de Belastingdienst de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt en er is (nog steeds) sprake van onderbezetting. De verwachte instroom is daarbij niet hoog genoeg om de recente toename van de formatie als gevolg van extra beleidsopgaven op te vangen. Bij het inpassen van de extra werkzaamheden moet daarom zeker voor de korte termijn met name naar prioritering van werkzaamheden worden gekeken. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan de hersteldossiers (b.v. herstel Box3, FSV). Doordat al sprake is van onderbezetting (zie ook de Stand van Zakenbrief) betekent dit dat prioritering ook de uitvoering van de reguliere taken raakt. Dit is zichtbaar bij toezicht, maar ook andere zaken staan onder druk: de afhandeling van bezwaren, de bereikbaarheid van de BelastingTelefoon en de inning van belastingschulden. Dit komt ook aan de orde in het Jaarplan Belastingdienst 2023 dat u dit najaar ontvangt.

In de Stand van Zakenbrief is aangegeven wat de Belastingdienst aan werving doet. Om structureel te werken aan de personele problematiek bij de Belastingdienst wordt daarbij ingezet op het vergroten van vakmanschap door onder meer leerprogramma's te vernieuwen en het verbeteren van de vaktechnische kennis. De Belastingdienst is structureel zichtbaar op de arbeidsmarkt en wil een aantrekkelijke en inclusieve werkgever blijven.

¹⁵ Kamerstukken II 2021/2022, 31066, nr. 1100

BIJLAGE 1: EFFECTEN VAN DE VOORSTELLEN UIT HET PAKKET BELASTINGPLAN 2023 VOOR ICT EN PERSONEEL

In deze bijlage vindt u twee dwarsdoorsnedes van het overzicht uitvoeringstoetsen op het pakket Belastingplan 2023. Allereerst een overzicht met de voorstellen die impact hebben op ICT en vervolgens het overzicht met voorstellen die impact hebben op personeel. NB: De uitvoeringstoetsen op maatregelen uit nota van wijziging zijn niet in deze overzichten opgenomen.

ICT

- In onderstaande tabel 1 zijn alle 24 maatregelen opgenomen uit het pakket Belastingplan 2023 die een beslag leggen op het IV-portfolio.
- Deze maatregelen zijn geclusterd naar keten/belastingmiddel.
- In de kolommen 'maakbaarheid systemen' en 'beslag portfolio' is de inschatting uit de uitvoeringstoets opgenomen. Deze oordelen kunnen als volgt zijn:
 - 'maakbaarheid systemen':
 - Groen: een groene vlag geeft aan dat de noodzakelijke aanpassingen in de systemen tijdig kunnen worden verwerkt.
 - Geel: een gele vlag geeft aan dat de aanpassing haalbaar is, maar dat daarbij bepaalde risico's moeten worden geaccepteerd of bijvoorbeeld in eerste instantie bepaalde onvolledigheden zullen optreden.
 - Rood: een rode vlag geeft aan dat niet alle vereiste aanpassingen van de automatisering haalbaar zijn, met als gevolg dat aanzienlijke risico's op fouten optreden bij burgers en bedrijven of bij de Belastingdienst, Douane of Toeslagen.
 - 'beslag portfolio'. Hier wordt een inschatting gegeven welk beslag het voorstel legt op het IV-portfolio van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen. Dit wordt aangegeven op vijf niveaus:
 - geen (NB: niet opgenomen in onderstaande tabel);
 - jaaraanpassing;
 - beperkt;
 - middelgroot;
 - groot.

Tabel 1: Maatregelen pakket Belastingplan 2023 met IV-impact

voorstel	maakbaarheid systemen	impact portfolio
<i>keten autobelastingen</i>		
• beëindigen vrijstelling bpm bestelauto's ondernemers en aanpassing grondslag bpm bestelauto's	groen	middelgroot
• verhoging van het tarief in de motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's ondernemers	groen	jaaraanpassing
<i>keten inkomensheffingen</i>		
• besluit rechtsherstel box 3 (nr. 2022-176296)	rood	groot
• overbruggingswet box 3	geel	groot
• afschaffen oudedagsreserve	groen	beperkt
• uitfaseren IACK	groen	beperkt
• actualiseren leegwaarderatio	geel	beperkt
• afschaffen middelingsregeling	geel	beperkt
• afbouw algemene heffingskorting met verzamelinkomen	groen	beperkt
• introduceren 2 schijven box 2	geel	beperkt
• verhogen onbelaste reiskostenvergoeding	geel	jaaraanpassing
• verlagen zelfstandigenaftrek	groen	jaaraanpassing
• inkomensbeleid & parameteraanpassingen 2023	groen	jaaraanpassing
• besluit rechtsherstel box 3, voorkoming dubbele belasting	ntb	ntb

voorstel	maakbaarheid systemen	impact portfolio
<i>keten inning en betalingsverkeer</i>		
• delegatiebepaling geen invorderingsrente in specifieke gevallen	ntb	ntb
<i>keten loonheffingen</i>		
• beperken 30%-regeling	groen	jaaraanpassing
<i>keten omzetbelasting</i>		
• algemeen btw-tarief op lachgaspatronen	groen	jaaraanpassing
<i>keten overige middelen</i>		
• samenhangende wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag en Wet opslag duurzame energie- en klimaattransitie	groen	jaaraanpassing
• verhogen vliegbelasting	groen	jaaraanpassing
<i>keten schenk- en erfbelasting</i>		
• afschaffen en verlagen van de schenkingsvrijstelling eigen woning	groen	beperkt
<i>keten vennootschapsbelasting</i>		
• verlagen schijfgrens vennootschapsbelasting naar € 200.000	groen	beperkt
<i>DG Douane</i>		
• verhogen tabaksaccijns	groen	jaaraanpassing
• verhogen verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken	groen	jaaraanpassing
<i>DG Toeslagen</i>		
• uitzonderen toeslagpartnerbegrip voor personen die wegens huiselijk geweld naar de opvang zijn gevlucht	rood	beperkt

Personeel

- In onderstaande tabel 2 zijn de 11 maatregelen opgenomen uit het pakket Belastingplan 2023 die leiden tot meer of minder inzet van personeel. Dit betreft 11 van de 36 maatregelen.
- Deze maatregelen zijn geclusterd naar keten/belastingmiddel.
- In de kolommen 'Personeel incidenteel' en 'Personeel structureel' zijn de inschattingen uit de uitvoeringstoets opgenomen van de met het voorstel samenhangende personele gevolgen. De incidentele en/of structurele afname of toename in personele capaciteit wordt uitgedrukt in aantallen fte's.

Tabel 2: Maatregelen pakket Belastingplan 2023 met personele gevolgen

Voorstel	personele gevolgen inc. / struc.
<i>keten autobelastingen</i>	
• beëindigen vrijstelling bpm bestelauto's ondernemers en aanpassing grondslag bpm bestelauto's	1,7 / 16,9
<i>keten inkomensheffingen</i>	
• besluit rechtsherstel box 3 (nr. 2022-176296)*	494,9 / 0
• overbruggingswet box 3*	674,4 / 0
• afschaffen middelingsregeling	0 / -3,9

Voorstel	personele gevolgen inc. / struc.
<i>keten inning en betalingsverkeer</i>	
• delegatiebepaling geen invorderingsrente in specifieke gevallen	ntb / ntb
<i>keten loonheffingen</i>	
• beperken 30%-regeling*	280 / 0,5
<i>keten omzetbelasting</i>	
• btw-nultarief op de levering en installatie van zonnepanelen	2 / -21,4
<i>keten overige middelen</i>	
• verhogen algemene tarief overdrachtsbelasting van 8% naar 10,4%	0 / 4,7
<i>keten schenk- en erfbelasting</i>	
• afschaffen en verlagen van de schenkingsvrijstelling eigen woning	0 / -3
<i>keten vennootschapsbelasting</i>	
• verlagen schijfgrens vennootschapsbelasting naar € 200.000	3 / 0
<i>DG Toeslagen</i>	
• uitzonderen toeslagpartnerbegrip voor personen die wegens huiselijk geweld naar de opvang zijn gevlucht	0 / 4,3

* Zie voor deze drie maatregelen ook de toelichting op pagina 3 en 7. De inschattingen bij box 3 herstel en overbruggingsregeling worden nog herijkt op basis van ervaringscijfers. Bij het aftoppen van de 30%-regeling wordt bekeken of, mogelijk ondersteund met nieuwe regelgeving, mitigerende maatregelen mogelijk zijn om het beslag op financiën en operationele capaciteit te beperken.

BIJLAGE 2: TOELICHTING MODERNISERINGSOPGAVE

De inschatting zoals weergegeven op pagina 5 (figuur 2) is een combinatie van onder andere aantallen applicaties met technische schuld¹ (voor de ketens en domeinen waar het aantal daar betrekking op heeft staat dat vermeld). De moderniseringsopgave kan echter ook voortkomen uit de geschatte omvang en complexiteit van één of enkele applicaties en de impact van de applicaties voor de continuïteit van de dienstverlening.

In algemene zin geldt dat naast het verder terugdringen van de technische schuld er blijvend geïnvesteerd moet worden in vernieuwing. Enerzijds om geen nieuwe technische schuld te laten ontstaan en onderhoud van de nieuwe systemen te blijven borgen. Anderzijds is dit nodig om de systemen meer wendbaar te maken zodat aanpassingen in wetgeving makkelijker verwerkt kunnen worden. Met het opstellen van het meerjarenportfolio zal scherper bepaald worden welke doelstellingen de Belastingdienst nastreeft met het portfolio met de beperkte beschikbare IT-capaciteit. Dit traject loopt op dit moment. Op basis daarvan zullen de inzichten over de voortgang van modernisering, noodzakelijke vernieuwing en het meer beschikbaar komen van ruimte in het portfolio aangevuld worden.

Toelichting gradatie staat van modernisering ketens/domeinen

Belastingmiddelen

Omzetbelasting (OB)	
Het systeem dat het hart van het landschap vormt is 40 jaar oud en wijzigingen anders dan een zeer beperkte parameteraanpassingen kunnen continuïteitsrisico's veroorzaken. Daarnaast kent de helft van de applicaties (10 van de 20) van deze keten een technische schuld. De omvangrijke Moderniseringsopgave hiervoor is gestart. Er ligt een keuze voor om de applicatie zelf te bouwen of een aanbesteding te starten voor een pakketoplossing uit de markt. Een principebesluit hierover wordt verwacht in september 2022. De onzekerheden in beide scenario's maken het nu niet mogelijk het implementatietijdstip hard vast te zetten op eind 2025. Er zal wel intensief op worden gestuurd. Tot die tijd zijn nauwelijks wijzigingen mogelijk. Nieuwe Europese regelgeving kan ook druk leggen op de voortgang van de modernisering.	
Autoheffingen	
Bij de keten Autoheffingen is het percentage applicaties met een technische schuld sterk afgenomen (van 100% in 2018 naar 31% in 2022). Dit komt omdat voor de keten gemoderniseerde systemen in ontwikkeling zijn. Hierbij worden twee legacy-systemen in 2022 nog vervangen door gemoderniseerde systemen. Voor de resterende opdrachten wordt in lijn met het advies van het Adviescollege ICT-toetsing ² herijkt of alle onderdelen van de nog uit te voeren modernisering op dit moment zinvol is, met het oog op de ontwikkeling van een stelsel van 'betalen naar gebruik'. Onder andere omdat niet de gehele huidige MRB-populatie binnen dit stelsel zal gaan vallen, blijft de lopende modernisering van de MRB-systemen noodzakelijk. Wanneer de gemoderniseerde systemen van autoheffingen gereed zijn, zijn deze voldoende aanpasbaar om binnen het huidige MRB stelsel wetsaanpassingen te kunnen verwerken. Deze systemen zijn er echter niet op ingericht om 'betalen naar gebruik' te kunnen ondersteunen, dit is een stelselwijziging met een separaat traject.	
Inkomensheffing (IH)	
Het hoofdsysteem van de keten Inkomensheffing (het systeem dat het proces tussen het ontvangen van de aangifte IH tot aan het opleggen van de aanslag regelt) is geprogrammeerd in	

¹ Technische schuld is een maatstaf voor de veroudering van een applicatie. Als een applicatie een technische waarde heeft van onder de 50%, heeft de applicatie technische schuld. De technische waarde wordt bepaald a.d.h.v. een vragenlijst. Een applicatie heeft ook technische schuld als deze applicatie gebruik maakt van een verouderd platform.

² [Kamerstukken II 2021/2022, 31066, nr. 1022](#)

een verouderde technische omgeving (Cool:Gen). De beschikbare Cool:Gen expertise zowel binnen als buiten de Belastingdienst wordt steeds schaarser.

Het aanpassen van dit systeem is nodig om wijzigingen in wetgeving voor de IH en jaaraanpassingen te kunnen blijven verwerken. Hiernaast bestaat het risico dat storingen niet goed meer opgelost kunnen worden, met gevolgen voor de belastingontvangstenstroom ten aanzien van de inkomensheffing en gedeeltelijk de vennootschapsbelasting.

Het omzetten van dit systeem naar een moderne technische omgeving vindt stapsgewijs plaats. In de tussentijd is het oude systeem nog voldoende aanpasbaar om wetswijzigingen te kunnen verwerken, maar grote wijzigingen (zoals het Box3-arrest van de hoge raad) concurreren om schaarse IT-capaciteit. Door de Box3-arrest-werkzaamheden is er stapeling ontstaan van staande prioriteiten en nieuw beleid en moeten keuzes gemaakt worden.

Loonheffingen (LH)

De keten Loonheffingen kent een relatief hoge technische schuld. De modernisering van de twee grootste applicaties wordt op dit moment uitgevoerd, en wordt volgens planning voor de belangrijkste delen niet eerder dan 2026 gerealiseerd. Het risico is als deze systemen niet op tijd uitgefaseerd zijn, er dan mogelijk onvoldoende personele capaciteit is om bijvoorbeeld een storing op te lossen op het oude systeem. Dat risico werkt door in belastingontvangsten en stromen van loon- en uitkeringsgegevens.

Recent is een onderzoek op vernieuwen Heffen Loonbelasting en Premies uitgevoerd door het Adviescollege ICT-toetsing. Dit rapport en de bestuurlijke reactie is aan uw Kamer verzonden³. Echter, voor modernisering van de systemen die de regeling Privégebruik auto ondersteunen ligt het moment van afronding in 2023. Daarnaast zal ook de modernisering van kleinere applicaties nog moeten plaatsvinden. Tot 2027 zijn kleine beleidswijzigingen mogelijk; grotere systeemaanpassingen kunnen naar verwachting niet eerder dan 2026/2027 worden gerealiseerd.

Vennootschapsbelasting en dividendbelasting (VpB)

De keten Vennootschapsbelasting & Dividendbelasting (VpB) kent weinig applicaties met een technische schuld. Echter, de keten VpB maakt gebruik van een grote applicatie van de keten Inkomensheffing, die gebaseerd is op een oud technisch platform (Cool:Gen). De keten VpB staat de komende jaren voor een grote moderniseringsopgave om onafhankelijk te worden van deze verouderde applicatie. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan veel wijzigingen in wet- en regelgeving in internationaal verband, die impact zullen hebben op de keten, zoals EU-richtlijnvoorstel Pijler 2. De exacte omvang daarvan is nog niet duidelijk, maar het risico bestaat dat als de impact van wet- en regelgeving toeneemt dit niet allemaal geïmplementeerd kan worden tegelijk met het oplossen van de technische schuld.

Overige middelen (OVM)

Van de 11 applicaties uit het applicatielandschap van Overige Middelen resteren er nog 4 met een technische schuld namelijk bankenbelasting, kansspelbelasting, teruggaaf milieubelastingen en aangifte milieubelastingen. Deze belastingmiddelen worden stapsgewijs aangesloten op een nieuw generiek platform. Het tijdspad loopt naar verwachting tot eind 2025. Na aansluiting van elk van de genoemde belastingmiddelen op dit generieke platform is het belastingmiddel voldoende wendbaar om nieuw beleid te accommoderen.

Schenk en Erfbelasting (S&E)

De moderniseringswerkzaamheden zoals Klantoptimalisatie schenk- en erfbelasting (KOS) van de keten zijn in afronding. De nieuwe systemen maken (beleids-)wijzigingen mogelijk. Echter blijft het ook hier noodzakelijk om systemen modulair en wendbaar te maken. Hierbij dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de verbetervoorstellen in de wetgeving, waardoor het proces Schenk- en Erfbelasting voor de belastingplichtige en de uitvoering eenvoudiger wordt. Beleidswijzigingen concurreren ook hier met IT-projecten gericht op het

³ [Kamerstukken II 2022/2023, 2022Z16263](#) (voorlopig nummer)

verbeteren van de dienstverlening aan burgers, bijvoorbeeld digitale interactie (voorgevulde aangifte erfbelasting en beschikkingen voor de schenk- en erfbelasting middels het portaal) en betere ondersteuning voor nabestaanden.

FIOD

De IT-systemen die de dienstverlening van de FIOD ondersteunen zijn modern en geschikt om te kunnen omgaan met nieuw beleid. Voor de FIOD is het essentieel om te blijven moderniseren, om wendbaar te blijven en haar opsporingstaken goed uit te kunnen blijven voeren.

Generieke voorzieningen

Inning en Betalingsverkeer (I&B)

Voor de keten I&B is het de verwachting dat veel van de applicaties met technische schuld (15 van de 47) tussen 2022 en 2025 worden opgeruimd. Hiervoor lopen op dit moment vier initiatieven. Het projectenportfolio van de keten Inning is echter overvol. Zo worden de twee belangrijkste applicaties voor innen en invorderen in de periode 2025-2030 uitgefaseerd. Naast modernisering wordt ook gewerkt aan projecten die de informatieverstrekking aan en transactiemogelijkheden voor burgers en bedrijven verbeteren en aan het migreren van lokaal ontwikkelde applicaties naar centraal beheerde applicaties. Aanvullend beleid zal direct leiden tot vertraging van moderniseringswerkzaamheden zoals uitfasen ETM, of van eerder gecommuniceerde vernieuwingsdoelen ter verbetering van dienstverlening resp. ondersteuning medewerkers zoals Geldzaken in Klantportaal (GZKP, verband houdend met dienstverlening).

Gegevens, inclusief Massale productie

De technische schuld in het domein Gegevens is aanzienlijk door de aanwezigheid van lokaal ontwikkelde applicaties die nog omgezet moeten worden naar centraal beheerde applicaties. Voor het sub-domein Inwinnen en Beschikbaarstellen van Gegevens loopt de technische schuld hoger op. De grootste uitdaging voor het domein Gegevens is echter het verbeteren van de gegevenshuishouding. Daarom is een vernieuwingsprogramma gestart om zowel de technische schuld terug te dringen als het verbeteren van de gegevenshuishouding. Enerzijds wordt het verouderde applicatielandschap vervangen door een modern gegevensplatform waardoor de technische schuld vermindert. Daarmee wordt geïnvesteerd in beschikbaarheid, juistheid en kwaliteit van gegevens, verdere transparantie in gegevensverwerking en verhoging van de wendbaarheid. Anderzijds zijn de voorschriften voor het opstellen van gegevensarchitecturen en -definities voor alle dienstonderdelen aangepast. Dit is noodzakelijk voor het waarborgen van correcte uitvoering van beleid, wet- en regelgeving waarbij vooral de Europese wetten m.b.t. het uitwisselen van gegevens een grote impact hebben op de portfolio. Dit alles zorgt voor een groot belang voor het op orde brengen van de gegevenshuishouding. Hierdoor wordt de gegevenshuishouding verbeterd en wordt geïnvesteerd in de omslag van applicatie-centrisch naar data-centrisch werken. Hierdoor wordt ook meer wendbare wetsuitvoering mogelijk.

Daarnaast is modernisering van de klantregistratie nodig en moet geïnvesteerd worden in de ondersteuning van zaakgericht werken ten behoeve van een gedeelde informatiepositie voor burger, bedrijf en medewerker. Deze investeringen vragen veel (IT-)capaciteit. Hierdoor is er zeer beperkt ruimte voor implementatie van nieuw beleid.

Generiek Kantoor en Toezicht (GKT) inclusief Bezwaar, Beroep en Klachten

De keten GKT kent op dit moment nog weinig applicaties met een technische schuld (14% nu, ten opzichte van 42% in 2018). De systemen die de bezwaarbehandeling ondersteunen worden op dit moment vernieuwd. De keten GKT heeft daarmee een beperkte moderniseringsopgave. Desondanks is er weinig ruimte voor nieuw beleid door lopende initiatieven. De keten werkt op dit moment aan verbeteren van toegang van medewerkers tot informatie (bijv. integraal klantbeeld), verbetering van toedeling schaarse behandelcapaciteit, en systemen ter ondersteuning van verbetering van het (overige) Toezicht behandelcapaciteit. Daarnaast draagt de keten bij aan de moderniseringsopgave van andere ketens, zoals Inkomens- en Loonheffingen.

Bedrijfsvoering (BV)

Sinds 2018 heeft de keten Bedrijfsvoering het aantal applicaties met een technische schuld sterk teruggebracht. Een aanzienlijk deel van het IT-landschap van Bedrijfsvoering wordt ondersteund middels een ERP-systeem. Afgelopen periode heeft er een heroverweging plaatsgevonden over de inzet ervan. Er is een voorstel in de maak om de ondersteuning van een beperkt aantal processen (de zgn. Strategic Core) opnieuw aan te gaan besteden.

Implementatie van nieuw beleid vraagt veel IT-capaciteit die binnen Bedrijfsvoering met name ook wordt besteed aan de verbetering van de informatiehuishouding. Voor document- en archiefbeheer van de primaire processen wordt namelijk op dit moment gewerkt aan een modern systeem (Generiek platform Document- en Archiefbeheer). Daarnaast wordt er gewerkt aan een document- en archiefbeheer systeem voor bestuurlijke en ondersteunende processen (DigiDoc). Zodra deze in productie gaat moeten veel informatiestromen op het nieuwe systeem worden aangesloten en oude systemen moeten nog worden uitgefaseerd. Afsluitend vindt er vernieuwing plaats van de werkplekvoorziening voor de medewerkers.

Interactie, inclusief Ontvangen & Mededelen

Hoewel sterk verbeterd (37% nu, ten opzichte van 57% in 2018), heeft Interactie op dit moment een aantal applicaties met een technische schuld (16 resterende applicaties). De meeste worden in de komende jaren uitgefaseerd. Bij de keten Interactie worden op dit moment veel IT-projecten uitgevoerd die nodig zijn om te voldoen aan eerder overeengekomen beleidsdoelstellingen, zoals de keuzeregeling elektronisch berichtenverkeer (incl. het mogelijk maken dat ieder bericht digitaal kan worden verstuurd), het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en het verbeteren van de veiligheid van digitale authenticatiemiddelen voor diverse doelgroepen. De keten is ook betrokken bij nieuwe beleid en herstelacties vanuit andere ketens, zoals Box 3 en Herstel Toeslagen. Hierdoor zal nieuw beleid in de komende jaren direct leiden tot vertraging van eerder geformuleerde ambities.

Analytics

Bij het domein Analytics is geen sprake van technische schuld. Wel is er sprake van grote systemen die de komende jaren opnieuw aanbesteed moeten worden, omdat contracten aflopen. Er is daardoor weinig ruimte voor nieuw beleid. De focus ligt in het domein Analytics op het blijven waarborgen dat voldaan wordt aan bestaand beleid. Tevens is een groot deel van het IT-werk gericht op het verbeteren van de kwaliteit van managementinformatie, de informatiebeveiliging en de privacybescherming.

Infrastructuur "Rekencentrum" (IV)

De technische infrastructuur van de Belastingdienst vraagt aanpassing zodat aangesloten kan worden op nieuwe technologieën zoals cloud en nieuwe methoden zoals Agile en DevOps waardoor de kwaliteit, snelheid en wendbaarheid van de applicatieontwikkeling en -onderhoud verbetert.

Douane en Toeslagen

Voor Douane is er op dit moment één applicatie met een technische schuld als het gaat om de middelen die onderdeel zijn van de parameterbrief, de accijnzen en verbruiksbelastingen. Dit betreft de applicatie Excise Movement and Control System (EMCS). Over de status van deze applicatie en het niet halen van de deadline van de invoering van de Horizontale accijnsrichtlijn 2020/262 bent u geïnformeerd met de brief 'Invoering Horizontale accijnsrichtlijn 2020'⁴.

Conform de toezegging van de Staatssecretaris Toeslagen en Douane van 9 maart 2022, zal de kamer over de staat van de totale IV-voorziening van de Douane via de reguliere voortgangsrapportage geïnformeerd worden. Ook voor Toeslagen geldt dat de Kamer via een rapportage hierover wordt geïnformeerd.

⁴ [Kamerstukken II 2022/2023, 2022Z17189](#) (voorlopig nummer)

BIJLAGE 3: UITERSTE DATA AANPASSINGEN WAARDEN PARAMETERS EN STRUCTUURWIJZIGINGEN BELASTINGDIENST, DOUANE EN TOESLAGEN 2022

1 Inleiding

De afgelopen zes jaar heeft uw Kamer een overzicht ontvangen van uiterste data om aanpassingen aan parameterwaarden en structuurwijzigingen tijdig en zorgvuldig te kunnen doorvoeren.¹ Voorliggend document betreft een actualisatie van het overzicht uit 2021.

Parameters zijn bestaande bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen waarvan de waarden zich eenvoudig in een reguliere cyclus laten aanpassen. Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst, Douane en Toeslagen werken zijn parameters. Voor de loon- en inkomstenbelasting kan bijvoorbeeld worden gedacht aan: de tariefpercentages voor de belastingschijven, de lengte van de belastingschijven, en de bedragen en percentages van heffingskortingen per 1 januari.

Niet *alle* percentages en bedragen zijn echter parameters. *Geen* parameters zijn bijvoorbeeld:

1. getallen die 'hard zijn geprogrammeerd'. Het gaat om percentages/bedragen die rechtstreeks in de programmeercode zijn opgenomen;
2. getallen die niet uniform in de systemen zijn opgenomen. Een voorbeeld van deze laatste categorie zijn de verhogingspercentages voor de specifieke zorgkosten. Deze worden toegepast in de aangifteprogrammatuur, waarna het resultaat als onderdeel van een meeromvattend bedrag aan de centrale systemen wordt aangeboden. Gevolg hiervan is dat het niet mogelijk is bij de voorlopige-aanslagregeling rekening te houden met aanpassingen van de verhogingspercentages.

De vaststelling of wel of niet sprake is van een parameter moet van geval tot geval plaatsvinden door middel van een uitvoeringstoets. De introductie van een nieuw bedrag of een nieuw percentage is nooit een aanpassing van de waarde van een parameter, maar vergt een (ingrijpender) structuurwijziging. Voorbeelden van dergelijke structuurwijzigingen zijn de introductie of het vervallen van een schijf in de loon- en inkomstenbelasting, of van een extra 'knikpunt' in een heffingskorting.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de uiterste data waarop de waarden van parameters kunnen worden gewijzigd (onderdeel 2). In het geval een genoemde datum is gepasseerd is het niet meer mogelijk de parameter aan te passen en kan een wijziging bijvoorbeeld leiden tot verschillen tussen de voorlopige en de definitieve aanslag inkomstenbelasting of de noodzaak tussentijds nieuwe loontabellen uit te brengen². Ook zijn de doorlooptijden voor andere aanpassingen dan wijzigingen van de waarde van parameters opgenomen in het overzicht (onderdeel 3). Deze doorlooptijden zijn sterk afhankelijk van de precieze aard en omvang van de voorgestelde wijzigingen, waarbij in het bijzonder ook van belang is of: 1) een wijziging tot aanpassing van de geautomatiseerde systemen moet leiden; en 2) een wijziging inpasbaar is in, of juist moet concurreren met andere aanpassingen die in de systemen moeten worden doorgevoerd.³ De beschreven doorlooptijden geven dus weliswaar richting, maar van geval tot geval is een individuele beoordeling in de vorm van een uitvoeringstoets noodzakelijk om de echte doorlooptijd voor een bepaalde wijziging te kunnen vaststellen. Door een gunstige samenloop van wijzigingen of ontwikkelingen kunnen doorlooptijden soms korter blijken dan aangegeven.

De genoemde data en termijnen behoeven periodiek actualisering, als gevolg van onder meer ontwikkelingen binnen het systeemlandschap en de beschikbaarheid en verdeling van capaciteit binnen de Belastingdienst. Het systeemlandschap is het geheel aan software, hardware, licenties,

¹ Kamerstukken II 2015/16, 34302, nr. 118; bijlage bij Kamerstukken II 2016/17, 31066, nr. 352; bijlage bij Kamerstukken II 2018/19, 31066, nr. 430; bijlage bij Kamerstukken II 2019/20, 35302, 6; bijlage bij Kamerstukken II 2020/21, 35572, nr. 5 en bijlage bij Kamerstukken II 2021/22, 35927, nr. 6.

² Dit was het geval bij de novelle bij het Belastingplan 2016 (Uitvoeringstoets Novelle Belastingplan 2016; bijlage bij Kamerstukken II 2015/16, 34360, nr. 3).

³ Het kan bijvoorbeeld gaan om klein en groot onderhoud van systemen, of andere (eerder) voorgenomen wetswijzigingen die dezelfde systemen raken.

koppelingen, etc. waarmee de informatievoorziening van de Belastingdienst wordt ondersteund. Het systeemlandschap van de Belastingdienst heeft afhankelijkheden met andere uitvoerders en softwareleveranciers van het bedrijfsleven, maar ook met banken, notarissen, verzekeraars, etc.

Voorbeeld: inkomstenbelasting 2023

Ter illustratie van het in deze notitie beschrevene is een voorbeeld uitgewerkt met de uiterste data voor de inkomstenbelasting voor het belastingjaar 2023. Hierbij wordt uitgegaan van een regulier parlementair behandelingstraject voor het Belastingplan.

- Op 15 september 2021 (ruim 1 jaar voor het betreffende belastingjaar) heeft de Belastingdienst de specificaties vastgezet voor de voorlopige aanslag 2023. Vanaf dat moment bouwt de Belastingdienst de programmatuur waarmee vanaf eind 2022 de voorlopige aanslagen 2023 zullen worden opgelegd.
- Uiterlijk 18 november 2022 om 12:00 uur (ruim 1 maand voor het betreffende belastingjaar) moeten bij de Belastingdienst de parameters bekend zijn waarmee de op initiatief van de Belastingdienst massaal opgelegde voorlopige aanslagen 2023 worden berekend. Na verwerking van deze parameters in de systemen start de productie van deze voorlopige aanslagen. De verzending start zo snel mogelijk na de eerste week van december 2022.
- Begin december 2022 wordt in het burgerportal *mijn.belastingdienst.nl* de aanvraag voor de voorlopige aanslag 2023 opengesteld. Daarmee kunnen burgers zelf een nieuwe, of gewijzigde voorlopige aanslag aanvragen. Het burgerportal rekent op dat moment met de parameters na de stemmingen in de Tweede Kamer.
- Na stemmingen in de Eerste Kamer (medio december 2022) zet de Belastingdienst de specificaties voor de definitieve aanslagregeling 2023 vast. Vanaf dat moment bouwt de Belastingdienst de programmatuur waarmee de definitieve aanslagen 2023 zullen worden opgelegd.
- Op 1 maart 2024 wordt het burgerportal *mijn.belastingdienst.nl* opengesteld voor de aangifte inkomstenbelasting 2023.
- Ondertussen heeft de Belastingdienst op 15 september 2022 de specificaties vastgezet voor de voorlopige-aanslag 2024. Dit is precies een jaar na de start van de cyclus voor de inkomstenbelasting 2023.

Bovenstaand voorbeeld rondom de inkomensheffing is op de volgende pagina schematisch weergegeven met daarin aangegeven: de benodigde IV-realisatie van de systemen, aanpassingen bij de externe softwareontwikkelaars en de interne bedrijfsprocessen van de Belastingdienst.

Belastingdienst Inkomensheffing

20-09 10-11 1-12 21-12 1-1

2023

1-1

2024

Prinsjesdag

Stemming TK

Stemming EK

Belasting-plan 2023

Belasting-plan 2023 (incl. amend.)

Para-meters opgelegde voorl. aanslag 2023

Aanvraag voorlopige aanslag 2023 (via mijn.belastingdienst.nl)

VIA

Voorlopige aanslagen 2023 na ontvangst aangifte

Definitieve aanslagen 2023

IV-realisatie Inkomensheffing Belastingdienst

Gegevens-specificaties

Gegevens-specificaties

Gegevens-specificatie 2023

Gegevens-specificatie 2024

Realisatie

massaal opgelegde voorl. aanslag 2024

Aanvraag voorlopige aanslag 2024

Softwareontwikkelaars

Realisatie

Verzoek 2024

Aangifte 2023

Behandelen carry-back definitieve aanslagen IBPV/ZVW 2021

Behandelen carry-back definitieve aanslagen IBPV/ZVW 2021

Uitnodiging tot doen van aangifte IB/PV 2022

Ontvangen aangiften IB/PV 2022

Automatische voorlopige aanslag IB/PV 2022

Opleggen definitieve aanslagen IB/PV/ZVW 2022

Behandelen herziening definitieve aanslagen IB/PV/ZVW 2022

Opleggen beschikking TSZ 2022

Afhandelen verzoek Middeling IB/PV 2022

Uitnodigen tot doen van opgave NINBI 2022

Opleggen beschikkingen NINBI 2022

Ambtshalve aanslagregeling IB/PV 2022

Automatisch corrigeren definitieve aangiften IB/PV 2022

Uitworpbehandeling definitieve aangiften IB/PV 2022

Bedrijfsprocessen Inkomensheffing Belastingdienst

EVA IB/PV 2023

Afhandelen verzoek voorlopige aanslag IB/PV 2023

EVA-basis

Afhandelen verzoek voorlopige aanslag IB/PV 2024

Geplande IV-releases Inkomensheffing 2023

EVA IB/PV 2024

Afhandelen verzoek voorlopige aanslag IB/PV 2024

2 Samenvattend overzicht uiterste data wijziging waarden parameters

De volgende tabel geeft een overzicht van de uiterste momenten waarop de waarden van parameters bekend moeten zijn om per 1 januari van het eerstvolgende jaar in werking te kunnen treden. De genoemde data vallen dan ook, tenzij anders aangegeven, in het jaar ($t-1$) voorafgaand aan de inwerkingtredingsdatum.

WIJZIGING WAARDEN PARAMETERS ⁴	UITERSTE DATUM	IN DE PRAKTIJK
Loonheffingen		
wijzigingen loonbelastingtabellen per 1 januari	18 november 12:00u ⁵	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Inkomstenbelasting niet-winst		
de voorlopige aanslagen (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	18 november 12:00u	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Inkomstenbelasting winst		
aanpassing tarieven en schijfhoogtes IH-winst (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	18 november 12:00u	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Vennootschapsbelasting		
aanpassing tarieven en schijfhoogtes Vpb (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	1 december	
Toeslagen		
kindgebonden budget, huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en zorgtoeslag	15 oktober	cijfers worden voorafgaand aan de deadlines aangeleverd door de beleidsdepartementen
zorgtoeslag standaardpremie	13 november	
Schenk- en erfbelasting		
aanpassing parameters	1 december	
Omzetbelasting		
aanpassing tarieven omzetbelasting		naar de huidige stand zijn tariefsaanpassingen tot 1 oktober 2022 niet mogelijk (zie paragraaf 4.7.1)
tariefsindelingen omzetbelasting	1 december*	
<i>* Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.</i>		
Milieubelastingen		
aanpassing tarieven milieubelastingen (afvalstoffenbelasting, energiebelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater, vliegbelasting)	1 december	

⁴ Parameters zijn bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen waarvan de waarde zich eenvoudig laten wijzigen. Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst, Douane en Toeslagen werkt zijn parameters, maar niet alle. De vaststelling of wel of niet sprake is van een parameter moet van geval tot geval plaatsvinden met een uitvoeringstoets.

⁵ Bij wijzigingen *na* 18 november moet tussentijds per 1 april een nieuwe set loonbelastingtabellen worden uitgebracht.

WIJZIGING WAARDEN PARAMETERS ⁴	UITERSTE DATUM	IN DE PRAKTIJK
Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken		
aanpassing accijnstarieven (met uitzondering van tabaksaccijns)	15 december	
aanpassing tarief tabaksaccijns	15 december	om met de wettelijke ⁶ drie-maandentermijn voor drukken en toepassen nieuwe zegels rekening te houden, treden wijzigingen per 1 april in werking
Autobelastingen		
aanpassing tarieven motorrijtuigenbelasting	15 november**	
aanpassing tarieven belasting van personenauto's en motorrijwielen	1 december**	
aanpassing tarieven belasting zware motorrijtuigen	1 oktober	
<i>** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.</i>		
Dividendbelasting		
aanpassing percentages teruggaven/inhoudingen dividendbelasting	1 november	
aanpassing tarieven aangifte dividendbelasting	1 december	
Kansspelbelasting		
aanpassing tarieven kansspelbelasting	1 december	
Assurantiebelasting		
aanpassing tarieven assurantiebelasting	1 november***	
<i>*** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.</i>		
Overdrachtsbelasting		
aanpassing tarieven overdrachtsbelasting	1 december	
Verhuurderheffing		
aanpassing tarieven verhuurderheffing	1 december	
Bankenbelasting		
aanpassing tarieven bankenbelasting	1 december	
Bronheffing renten & royalty's		
aanpassing tarieven bronheffing r&r	1 december	

3 Samenvattend overzicht indicaties overige wijzigingen per middel

De volgende tabel geeft een indicatief overzicht van de doorlooptijden van wijzigingen anders dan van parameterwaarden, zodat deze per 1 januari van een volgend jaar in werking kunnen treden. De genoemde data vallen tenzij anders aangegeven in het jaar ($t-1$) voorafgaand aan de inwerkingtredingsdatum. Voor elke wijziging moet met een uitvoeringstoets worden vastgesteld of die in het beschreven stramien valt, of om wat voor reden dan ook een andere doorlooptijd vergt. Voor ingrijpende wijzigingen moet rekening worden gehouden met een langere doorlooptijd. Bij de bepaling van de feitelijke doorlooptijd moet in ieder geval worden gekeken naar:

⁶ artikel 36, lid 6, van de Wet op de accijns.

- mogelijke samenloop met andere wijzigingen, bijvoorbeeld stapeling in het IV-portfolio⁷, bij handhavingsteams of bij de Belastingtelefoon;
- aanpassingen aan werkinstructies;
- benodigde doorlooptijd voor marktpartijen, voor zover een maatregel ook van hen een aanpassing in de systemen of processen vraagt;
- omvang en kenmerken van de geraakte doelgroep;
- ontsluiting van nieuwe (contra)gegevens;
- tijdige aanpasbaarheid in papieren en digitale aangifte;
- benodigde communicatie.

INDICATIES OVERIGE WIJZIGINGEN	VOORBEREIDINGSPERIODE
Loonheffingen	
structuuraanpassingen in de rekenvoorschriften (voor o.a. de loonbelastingtabellen)	6 maanden
beperkte wijzigingen op de gegevensset voor de loonheffingen	7 maanden
rubriekswijzigingen in de gegevensset voor de loonheffingen	9 maanden
Inkomstenbelasting niet-winst	
specificaties voor voorlopige aanslag	15,5 maanden
specificaties voor de definitieve aanslag	31 december (t-1)
Inkomstenbelasting winst	
specificaties voor voorlopige aanslag	15,5 maanden
specificaties voor de definitieve aanslag	31 december (t-1)
Vennootschapsbelasting	
specificaties voor de voorlopige aanslag	1 maart (t-1)
specificaties voor de definitieve aanslag	1 februari (t)
Toeslagen	
kleine wijzigingen, op basis van bestaande gegevens	6-12 maanden
grote wijzigingen met bijvoorbeeld nieuwe gegevens	12-18 maanden
Schenk- en erfbelasting	
specificaties voor de aangifteproducten andere wijzigingen	1 maart (t-1)
Omzetbelasting	
andere wijzigingen omzetbelastingstelsel	i.v.m. systeemvernieuwing sterk afhankelijk van de wijziging
berichtenverkeer in EU-verband	nader te bepalen per voorstel
Milieubelastingen	
vaststelling specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen	4-18 maanden

⁷ Het IV-portfolio is het geheel van aanpassingen in de software en hardware van de Belastingdienst waarvan het noodzakelijk/wenselijk is dat die op enig moment worden doorgevoerd. Het portfolio bevat zowel noodzakelijk beheer en onderhoud als nieuw beleid en modernisering van het IV-landschap zelf. Binnen het portfolio moet prioritering plaatsvinden welke aanpassingen het meest dringend/noodzakelijk zijn en welke voorstellen langer moeten wachten.

INDICATIES OVERIGE WIJZIGINGEN	VOORBEREIDINGSPERIODE
Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken	
andere wijzigingen	12-24 maanden en i.v.m. lopende systeemvernieuwing afhankelijk van de wijziging.
Autobelastingen	
motorrijtuigenbelasting	i.v.m. systeemvernieuwing op zijn vroegst tot begin 2025 (of later) geen ingrijpende wijzigingen mogelijk. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de aangekondigde nieuwe systematiek voor betalen naar gebruik.
belasting van personenauto's en motorrijwielen	i.v.m. systeemvernieuwing en de aanpassing 'afschaffing vrijstelling bpm op bestelauto's' tot in 2025 geen andere ingrijpende wijzigingen mogelijk.
belasting zware motorrijtuigen	9 maanden
Dividendbelasting	
teruggaaf dividendbelasting aangifte dividendbelasting	6-12 maanden i.v.m. beperkte aanpasbaarheid van het aangiftesysteem sterk afhankelijk van de wijziging
Kansspelbelasting	
andere wijzigingen	6-18 maanden en i.v.m. lopende systeemvernieuwing tot in 2023 sterk afhankelijk van de wijziging
Inning	
introductie nieuw belastingmiddel	bijzondere situatie tot minimaal 2024, zie toelichting § 4.13
Assurantiebelasting	
andere wijzigingen	6-18 maanden
Overdrachtsbelasting	
andere wijzigingen	3-9 maanden
Verhuurderheffing	
andere wijzigingen	3-12 maanden
Bankenbelasting	
andere wijzigingen	4-18 maanden
Bronheffing renten & royalty's	
andere wijzigingen	9-12 maanden

4 Beschrijvingen per middel

Zoals ook in hoofdstuk 3 aangegeven, kan bij ingrijpende wijzigingen de benodigde doorlooptijd langer zijn dan in deze brief beschreven en moet rekening worden gehouden met de samenloop van andere wijzigingen, omvang en samenstelling van de geraakte doelgroep en noodzaak van gegevensstromen.

4.1 Loonheffingen

4.1.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor de loonheffingen moeten wijzigingen veelal worden verwerkt in de software van externe leveranciers die de aangepaste software leveren aan circa 700.000 inhoudingsplichtigen. Deze inhoudingsplichtigen moeten op hun beurt tijdig hun loonadministratie op orde brengen. De

Belastingdienst onderhoudt hierover nauwe contacten met de softwareleveranciers. Daags na de voorziene stemmingen over het Belastingplanpakket 2023 in de Tweede Kamer start bij de Belastingdienst de verwerking van de parameterwaarden. De definitieve parameterwaarden voor de loonheffingen 2023 worden uiterlijk op 18 november 2022 aan de softwareleveranciers aangeleverd.

4.1.2 Andere aanpassingen

Veelal kunnen rubriekwijzigingen die op 1 april van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn, per 1 januari daaropvolgend worden doorgevoerd. Na 1 april worden in beginsel alleen nog wijzigingen op de gegevensset doorgevoerd op grond van wet- en regelgeving. Met de softwareleveranciers, UWV en CBS is de afspraak gemaakt dat zij de conceptspecificaties voor de loonaangifte voor het volgende belastingjaar uiterlijk op 1 juli van het jaar voorafgaand ($t-1$) ontvangen.⁸ De wijzigingen worden in de maand juni voorbereid en moeten daarom begin juni bekend zijn. Voor ingrijpende wijzigingen is een langer voorbereidingstraject nodig.

4.2 *Inkomstenbelasting niet-winst*

4.2.1 Aanpassing parameterwaarden

Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de inkomstenbelasting wordt gedictieerd door de voorlopige-aanslagregeling. Deze wordt uiterlijk op 18 november om 12:00 uur van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) in productie genomen. Het doel van de voorlopige-aanslagregeling is belastingplichtigen de verschuldigde inkomstenbelasting gespreid over het jaar te laten betalen ('pay as you earn'), dan wel hun teruggaaf in maandelijkse termijnen te laten ontvangen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de teruggaaf voor hypotheekrenteaftrek worden ingezet voor de betaling van hypotheekrente.

Bij de doorlooptijden voor de aanpassing van parameterwaarden in de voorlopige-aanslagregeling moet onderscheid worden gemaakt tussen:

- a. de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen; en
- b. de op verzoek van de belastingplichtige opgelegde voorlopige aanslagen.

- Ad a: de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen.
De Belastingdienst legt vanaf de tweede helft van december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) circa vier miljoen voorlopige aanslagen op. In de weken daarvoor vindt de selectie plaats van belastingplichtigen die een voorlopige aanslag moeten ontvangen en wordt berekend hoe hoog de voorlopige aanslagen moeten zijn. De parameterwaarden waarmee deze selecties en berekeningen worden gemaakt, moeten uiterlijk op 18 november 12:00 uur ($t-1$) bekend zijn. In de praktijk betekent dit dat de Belastingdienst bij het berekenen van de voorlopige aanslagen de cijfers na de stemmingen over het Belastingplanpakket in de Tweede Kamer gebruikt.⁹
- Nadat de berekening van de massaal opgelegde voorlopige aanslagen is gestart, is het niet meer mogelijk daarin in te grijpen.
- Aanpassingen van parameterwaarden voor de inkomstenbelasting van na 18 november 12:00 uur ($t-1$), bijvoorbeeld in het geval van een novelle, kunnen nog wel worden verwerkt in de definitieve-aanslagregeling voor jaar t die na afloop van het belastingjaar ($t+1$) wordt opgelegd. Ook kunnen burgers zelf een nieuwe voorlopige aanslag vragen waarin wel met de bijgestelde parameterwaarden wordt gerekend (zie hierna). De praktijk leert echter dat de meeste burgers zo'n aanvraag niet doen. Optredende verschillen moeten worden rechtgetrokken bij de definitieve-aanslagregeling na afloop van het jaar en resulteren dan in terug te vorderen bedragen, of nabetalingen. Afhankelijk van de aangepaste

⁸ De gegevensset voor jaar t wordt uiteindelijk in december van jaar $t-1$ gepubliceerd in de Staatscourant.

⁹ De Belastingdienst legt voorafgaand aan 18 november ($t-1$) al 300 positieve en 300 negatieve voorlopige aanslagen inkomstenbelasting t op. Dit is noodzakelijk om de verwerkingsstraat voor de voorlopige-aanslagregeling te testen. Na stemmingen Tweede Kamer beoordeelt de Belastingdienst of parameterwijzigingen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer voor deze aanslagen tot een andere berekening leiden. De aanslagen waarvoor dit het geval is, worden aangepast. De belastingplichtigen die het aangaat worden daarover geïnformeerd.

parameterwaarde(n) kan verrekening voor werknemers al eerder geheel of gedeeltelijk verlopen via de loonheffingen.

- Ad b: verwerking van door belastingplichtigen zelf aangevraagde voorlopige aanslagen.
De Belastingdienst stelt belastingplichtigen in staat de door hen ontvangen voorlopige aanslag bij te stellen, of zelf initiatief te nemen een voorlopige aanslag aan te vragen. Daartoe kunnen zij gebruik maken van het burgerportal (*mijn.belastingdienst.nl*). Het burgerportal voor het aanvragen van een nieuwe of gewijzigde voorlopige aanslag voor het eerstvolgende jaar gaat begin december voorafgaand ($t-1$) live. Het burgerportal rekent op dat moment met de parameterwaarden zoals daarover in de Tweede Kamer bij het Belastingplanpakket is gestemd.¹⁰

4.2.2 Andere aanpassingen

De specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor de voorlopige aanslag voor het jaar t moeten 15,5 maand voorafgaand aan het belastingjaar ($t-2$) bekend zijn om in de voorlopige-aanslagregeling verwerkt te kunnen worden. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze ook in de voorlopige-aanslagregeling voor jaar t te verwerken. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor belastingplichtigen, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

Indien mogelijke afwijkingen tussen de voorlopige aanslag en definitieve aanslag worden geaccepteerd, kunnen de specificaties voor de definitieve aanslag voor jaar t anders dan wijzigingen van parameterwaarden worden gewijzigd tot 31 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$). Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

4.3 *Inkomstenbelasting winst*

4.3.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor de inkomstenbelasting winst (IH-winst) gelden dezelfde termijnen als voor de inkomstenbelasting niet-winst. Verschil met de inkomstenbelasting niet-winst is dat het winstbegrip niet gedetailleerd in de voorlopige-aanslagregeling is ingebouwd. Dit betekent dat ondernemers die in de voorlopige aanslag al rekening willen houden met wijzigingen in het winstbegrip in de meeste gevallen zelf initiatief moeten nemen om een gewijzigde voorlopige aanslag aan te vragen. In de praktijk leidt dit niet tot problemen, omdat ondernemers er aan zijn gewend dat hun definitieve aanslag, mede als gevolg van de fluctuaties in de winst, kan afwijken van de voorlopige aanslag.

Een beperkt aantal vrijstellingen, waaronder de ondernemersaftrek en de mkb-winstvrijstelling, zijn wel als parameters in de voorlopige aanslag ingebouwd. Sommige parameterwaarden zijn uitsluitend in de toelichting bij de voorlopige aanslag opgenomen.

4.3.2 Andere aanpassingen

Voor andere dan parameteraanpassingen gelden dezelfde termijnen als beschreven in paragraaf 4.2.2. voor de inkomstenbelasting niet-winst.

¹⁰ Indien onverhoopt parameterwaarden in de tweede helft van december moeten worden aangepast als gevolg van een novelle, worden deze aanpassingen enkele dagen na de stemmingen in de Eerste Kamer in het burgerportal doorgevoerd. In deze situatie wordt de verwerking van verzoeken om een voorlopige aanslag aangehouden, zodat met de definitieve parameterwaarden kan worden gerekend. Het gevolg hiervan is dat de voorlopige aanslagen later worden verstuurd dan gepland en er aanvullende opdrachten nodig zijn om parameters aan te passen.

4.4 *Vennootschapsbelasting*

4.4.1 *Aanpassing parameterwaarden*

De parameterwaarden in de (voorlopige) aanslagregeling vennootschapsbelasting (Vpb) zijn de Vpb-tarieven en de schijflengten. Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de vennootschapsbelasting wordt gedicteerd door de voorlopige aanslag. Om de voorlopige-aanslagregeling tijdig in productie te kunnen nemen, moeten de parameterwaarden uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) bekend zijn. De voorlopige aanslag wordt aan het begin van boekjaar verstuurd. Het boekjaar kan het kalenderjaar zijn. Een aantal belastingplichtigen kiest voor een gebroken boekjaar.

Omdat het tarief van de bronbelasting op basis van de wet gelijk is aan het hoge Vpb-tarief, moet het tarief van de bronbelasting in de systemen worden aangepast als ook het hoge Vpb-tarief wijzigt. Zie ook 4.18.

4.4.2 *Andere aanpassingen*

De specificaties voor de voorlopige-aanslagregeling – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 maart ($t-1$).

De specificaties voor de definitieve aanslagregeling – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – voor belastingjaar t moeten vaststaan op 1 februari van datzelfde jaar t . Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

4.5 *Toeslagen*

4.5.1 *Aanpassing parameterwaarden*

Voor toeslagen geldt net als voor de inkomstenbelasting dat Toeslagen al vóór de jaarwisseling begint met het vaststellen van rechten. Daarvoor start Toeslagen in de tweede helft van oktober ($t-1$) het proces massaal automatisch continueren (MAC), waarin circa zes miljoen toeslaggerechtigden bericht krijgen over de hoogte van hun toeslag per 1 januari van het volgende jaar (t). De toeslag voor januari wordt al in de tweede helft van december aan de toeslaggerechtigden overgemaakt.

Met de verantwoordelijke beleidsdepartementen is de afspraak gemaakt dat zij de benodigde parameterwaarden voor huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget uiterlijk 15 oktober ($t-1$) bij Toeslagen aanleveren. Zodra de parameterwaarden binnen zijn, worden deze in de systemen geladen en wordt het MAC-proces voor deze toeslagen gestart. Omdat de premievaststelling voor de Zorgverzekeringswet niet eerder bekend is, wordt de standaardpremie uiterlijk 13 november ($t-1$) aangeleverd. Dit is net op tijd om dit laatste element van de zorgtoeslag nog aan het verder al geheel gereedstaande MAC-proces toe te voegen. Nadat het MAC-proces is gestart, is het niet meer mogelijk om met gewijzigde parameterwaarden in de voorschotverstrekking in te grijpen.

4.5.2 *Doorwerking wijzigingen in het toetsingsinkomen*

De hoogte van een toeslag is onder meer afhankelijk van het toetsingsinkomen. In de praktijk is dit het verzamelinkomen, of – indien geen aanslag inkomstenbelasting wordt opgelegd – het belastbare loon in het jaar waarop de toeslag betrekking heeft. Het MAC-proces draait voorafgaand aan het jaar ($t-1$), terwijl het toetsingsinkomen pas na afloop van het jaar ($t+1$) vaststaat. Toeslagen maakt in het MAC-proces zoveel mogelijk gebruik van laatst bekende inkomensgegevens.

In het verleden is het meermaals voorgekomen dat een wijziging in de loon-/inkomstenbelasting per 1 januari doorwerkte naar het toetsingsinkomen voor toeslagen voor datzelfde jaar. In de praktijk beschikt Toeslagen in de meeste gevallen niet over informatie waarmee kan worden vastgesteld wat voor individuele toeslaggerechtigden het effect van die wijziging is voor hun toetsingsinkomen. Dat blijkt pas als het toetsingsinkomen na afloop van het jaar is vastgesteld en wordt gebruikt bij het definitief toekennen van de toeslag(en).

Om deze effecten te minimaliseren heeft Toeslagen de mogelijkheid om de inkomens te indexeren naar een volgend jaar. Daarnaast wordt op basis van inkomens uit het verleden waar nodig een aanpassing gedaan aan het inkomen in het MAC proces. Gedurende het jaar worden er op inkomen activiteiten ondernomen om bijvoorbeeld snelle stijgers te attenderen op het doorgeven van actuele inkomens.

Daarnaast kunnen toeslaggerechtigden ook zelf actie moeten ondernemen om wijzigingen in hun toetsingsinkomen die het gevolg zijn van aanpassingen in de loon-/inkomstenbelasting te laten verwerken in de hoogte van hun toeslagenvoorschot. Doen zij dat niet, dan trekt Toeslagen dat na afloop van het jaar recht in de vorm van een nabetaling aan de toeslaggerechtigde, of een door de toeslaggerechtigde te betalen terugvordering.

4.5.3 Andere aanpassingen

De uiterste datum waarop andere aanpassingen moeten vaststaan, is sterk afhankelijk van de aard van de wijziging. Kleine wijzigingen, waarbij op basis van bestaande gegevens regels worden aangepast, moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden voorafgaand aan het toeslagjaar vaststaan ($t-1$). Grote wijzigingen waarbij bijvoorbeeld gebruik moet worden gemaakt van nieuwe gegevens moeten minimaal 12 tot 18 maanden van tevoren vaststaan, afhankelijk van de mate van ingrijpendheid van de aanpassing.

4.6 *Schenk- en erfbelasting*

4.6.1 Aanpassing parameterwaarden

De aangifte schenkbelasting wordt vaak na afloop van het kalenderjaar waarin de schenking plaatsvond gedaan, maar kan al worden gedaan vanaf eind februari van het jaar waarop de schenking ziet. Om de aangifte daartoe tijdig gereed te hebben, moeten aanpassingen van parameterwaarden (bijv. hoogtes van vrijstellingen en tarieven) uiterlijk op 1 december in het jaar daaraan voorafgaand ($t-1$) bekend zijn. De aangifte erfbelasting is gekoppeld aan het tijdstip van overlijden. De erfgenaam of de notaris moet daarvoor op enig moment weten wat de hoogte is van het tarief of de vrijstelling die worden toegepast. De parameterwaarden voor de erfbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar in de systemen van de Belastingdienst verwerkt te hebben.

4.6.2 Andere aanpassingen

In geval van wijzigingen van de aangifteproducten moeten de specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 maart ($t-1$) dit i.v.m. een tijdige uitlevering van specificaties aan de softwareleveranciers.

Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze voor jaar t te verwerken. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor Schenk- en Erfbelasting, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

4.7 *Omzetbelasting*

4.7.1 Aanpassing parameterwaarden

Zoals is beschreven in de ICT-ontwikkelaanpak voor de Belastingdienst, vraagt het omzetbelastingstelsel sinds 2014 bijzondere aandacht¹¹. Het huidige systeem kan maximaal drie tariefcombinaties bevatten: de geldende tariefcombinatie en de twee voorafgaande tarieven. Onder een tariefcombinatie wordt verstaan: een combinatie van het algemene en het verlaagde tarief. Als één van de twee of beide tarieven veranderen, ontstaat een nieuwe combinatie. Een tariefcombinatie moet tot 10 jaar na zijn geldigheid beschikbaar blijven in het systeem. Als gevolg

¹¹ 'Van werkend naar robuust', p. 10, bijlage bij *Kamerstukken II 2014/15*, 31066, nr. 215.

hiervan is het naar de huidige stand tot 1 oktober 2022 niet mogelijk de tariefpercentages voor de omzetbelasting aan te passen.

4.7.2 Wijzigingen in tariefsindelingen

Wijzigingen in de tariefsindelingen voor bepaalde goederen en diensten, bijvoorbeeld van het verlaagde naar het algemene tarief binnen de bestaande tariefstructuren, moeten voor de Belastingdienst minimaal een maand van tevoren bekend zijn. Deze wijziging vergt geen systeemaanpassing maar de 1-maandsperiode is nodig om wijzigingen te verwerken in de communicatie (zoals op Belastingdienst.nl). Het bedrijfsleven dient de wijzigingen in de administratie te verwerken en kan daarvoor een langere doorlooptijd nodig hebben. Dit is ervan afhankelijk welke bedrijven door de wijziging worden geraakt en welk overgangsrecht van toepassing is.

4.7.3 Andere aanpassingen

De dringend noodzakelijke systeemvernieuwing is gestart in 2022 en loopt minimaal door tot en met 2026. Nieuwe wetgevingswensen en eventuele herprioritering kunnen hieraan in de weg komen te staan en leiden tot continuïteitsrisico's.

Andere aanpassingen in het omzetbelastingstelsel moeten daarom per wijziging worden onderzocht. Aanpassingen aan de structuur van het omzetbelastingstelsel zijn niet mogelijk tot het huidige systeem is vervangen. De inpassing van nieuwe (Europese) wetgevingstrajecten gaat ten koste van de beschikbare capaciteit voor andere trajecten zoals het vernieuwen van het btw-aangiftesysteem en het ketenplan omzetbelasting. Dit leidt tot een toenemend risico voor de continuïteit van de btw-heffing.

De berichtenuitwisseling over de omzetbelasting met andere EU-lidstaten wordt ondersteund met separate, wel aanpasbare applicaties. Wijzigingen van de van toepassing zijnde Europese regelgeving worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of en op welke termijn deze in de systemen kunnen worden verwerkt.

4.8 *Milieubelastingen*

4.8.1 Aanpassing parameterwaarden

Aanpassingen van parameterwaarden voor de milieubelastingen¹² kunnen nog tijdig per 1 januari van een jaar worden doorgevoerd indien deze 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn. De wijzigingen kunnen dan ook nog tijdig door het bedrijfsleven in de administraties worden verwerkt. Let op: aanpassing van een schijflengte betreft geen parameteraanpassing, maar een structuurwijziging.

4.8.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen moeten minimaal 4 tot 18 maanden van tevoren vaststaan om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen.

4.9 *Accijnzen en verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken*

4.9.1 Aanpassing parameterwaarden

Aanpassingen van parameterwaarden voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken moeten uiterlijk op 15 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Indien een tariefaanpassing van de accijns van minerale oliën leidt tot een heffing of teruggaaf van accijns, gelijk aan de verhoging of verlaging, geldt het gestelde onder 4.9.2.

¹² Energiebelasting (inclusief opslag duurzame energie), afvalstoffenbelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater, vliegbelasting.

Uitzondering hierop vormen de tabaksaccijnzen.¹³ De reden hiervoor is dat leveranciers van tabaksproducten tijdig nieuwe tabakszegels moeten laten drukken en toepassen. Daarmee is een doorlooptijd van drie maanden na publicatie in het Staatsblad gemoeid. Om die reden gaan uit een Belastingplan voortvloeiende wijzigingen per 1 april in.

Tussentijdse tariefaanpassingen (andere dan tabaksaccijnzen) zijn mogelijk indien rekening wordt gehouden met de tijdvakken waarop de belastingplichtigen hun aangiften en teruggaafverzoeken moeten doen. Indien deze tariefaanpassing van de accijns van minerale oliën leidt tot een heffing of teruggaaf van accijns, gelijk aan de verhoging of verlaging, geldt ook het gestelde onder 4.9.2.

4.9.2 Andere aanpassingen

Voor complexe wijzigingen, waar bijvoorbeeld ook de aangifte- en teruggaafformulieren moeten worden aangepast, moeten de specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken minimaal 12 tot 24 maanden van tevoren ($t-1$) vaststaan, om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen.

4.10 *Autobelastingen*

4.10.1 Aanpassing parameterwaarden

Tariefsaanpassingen voor de motorrijtuigenbelasting moeten uiterlijk 15 november¹⁴ van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Tariefsaanpassingen voor de belasting van personenauto's en motorrijwielen moeten uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Voor generieke tariefsaanpassingen (die geen of beperkte gevolgen hebben op de markt) geldt voor het bedrijfsleven een implementatietermijn van 3 maanden. Voor andere aanpassingen zoals schijfgrenzen en CO₂-uitstootgrenzen geldt voor het bedrijfsleven een langere termijn dan 3 maanden.

Als gevolg van het internationale karakter van de belasting zware motorrijtuigen moeten tariefsaanpassingen voor deze belasting ook door de andere verdragslanden worden bekrachtigd. Na bekrachtiging van de tariefsaanpassing is de doorlooptijd voor de aanpassing 3 maanden ($t-1$). Aanpassingen van de belasting zware motorrijtuigen kunnen ook op een ander moment dan 1 januari in werking treden.

4.10.2 Andere aanpassingen

Voor mrb is een voorbehoud aan de orde op het oude systeem voor personenauto's. Mede in verband met de aankondiging van een volledig nieuwe systematiek 'betalen naar gebruik' per 2030, zijn komende jaren geen aanpassingen mogelijk in de oude IT-systemen. Ingrijpende aanpassingen op het mrb-stelsel kunnen alleen opgestart worden als de IT-omgeving volledig is gemoderniseerd. Dit beeld wordt in de komende 2 jaar duidelijker. Ingrijpende wijzigingen zijn daarom op zijn vroegst in 2025 aan de orde.

In verband met systeemvernieuwing voor de mrb en de overvolle IV-portfolio voor de bpm kunnen tot medio 2024 geen ingrijpende wijzigingen worden opgepakt voor analyse en voorbereiding. Realisatie en implementatie van wijzigingen kan niet vóór 2025 plaatsvinden. Dit ook gezien de (verwachte) benodigde werkzaamheden in de raakvlakken met aanpalende systemen. Voor alle wijzigingen in de autoketen dient met een uitvoeringstoets te worden beoordeeld wanneer ruimte voor de betreffende wijziging ontstaat. Hiernaast wordt in de bpm een ingrijpende aanpassing gedaan i.v.m. de afschaffing van de bpm-vrijstelling voor bestelauto's van ondernemers (maatregel uit het regeerakkoord).

¹³ Artikel 36, zesde lid van de Wet op de accijns.

¹⁴ De mrb is een tijdvakbelasting die voor aanvang van het tijdvak moet worden betaald. Om de belastingplichtige voldoende tijd te geven om aan de verplichting te kunnen voldoen, moet de rekening een maand voor aanvang van het tijdvak al op de mat liggen. Daarmee rekening houdend moet de berekening van de aanslagen anderhalve maand voorafgaand aan het tijdvak worden gestart.

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de belasting zware motorrijtuigen moeten uiterlijk 1 april van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.11 *Dividendbelasting*

4.11.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden waarmee teruggaafverzoeken dividendbelasting worden berekend (percentages van de inhouding of het percentage van de teruggaaf), moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Voor de aangifte dividendbelasting gelden de termijnen van de vennootschapsbelasting. Deze parameterwaarden moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) bekend zijn.

4.11.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor teruggaaf dividendbelasting moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. In verband met de beperkte aanpasbaarheid van het aangiftesysteem kunnen daarin geen complexe wijzigingen worden doorgevoerd.

4.12 *Kansspelbelasting*

4.12.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden waarmee de aangifte kansspelbelasting wordt berekend moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.12.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de kansspelbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Tot in 2023 wordt het aangiftesysteem vernieuwd. Dit kan invloed hebben op de doorlooptijd van gewenste wijzigingen.

4.13 *Inning*

Bij de introductie van een nieuw belastingmiddel moet ook altijd de aansluiting op de inningssystemen worden gerealiseerd. In de 21e Halfjaarsrapportage is een risico gesignaleerd ten aanzien van het automatiseringssysteem ETM (Enterprise Tax Management)¹⁵, omdat het vervangende systeem niet tijdig klaar is. In de periode dat de Belastingdienst werkt aan een vervangend systeem (uitfaseren ETM – op dit moment wordt de planning herijkt) zijn er beperkte mogelijkheden voor wijzigingen vanuit wet- en regelgeving. Wijzigingen binnen heffingssystemen die aansluiten op ETM zijn wel mogelijk, zoals bijvoorbeeld parameteraanpassingen of wijzigingen van een heffingspercentage in de energiebelasting. Voor ingrijpendere wijzigingen zoals nieuwe middelen met impact op het traject uitfaseren ETM is in deze periode in beginsel geen ruimte.

Na deze periode moet rekening worden gehouden met een realisatieperiode van een half tot 1 jaar voor aansluiting van nieuwe belastingmiddelen, mits wordt voldaan aan de standaard aansluitvoorwaarden van heffen en innen. Als bijzondere variaties gewenst zijn, dan zal altijd een specifieke raming gedaan moeten worden hiervoor om te bepalen hoe ingrijpend het is.

¹⁵ *Kamerstukken II 2017/18, 31066, nr. 401.*

4.14 *Assurantiebelasting*

4.14.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden in het aangifteformulier voor de assurantiebelasting moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig, vanwege onder andere het aanpassen van het in rekening te brengen bedrag bij hun klanten en de communicatie hierover richting hun klanten.

4.14.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de assurantiebelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.15 *Overdrachtsbelasting*

4.15.1 Aanpassing parameterwaarden

De overdrachtsbelasting is een tijdstipbelasting. De notaris moet daarvoor op enig moment weten welk tarief moet worden toegepast. De notaris geeft de verschuldigde belasting aan. De parameterwaarden voor de overdrachtsbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn, om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.15.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de overdrachtsbelasting, zoals bijvoorbeeld toevoegen van extra vrijstellingen, moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.16 *Verhuurderheffing*

4.16.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden voor de verhuurderheffing moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.16.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de verhuurderheffing moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.17 *Bankenbelasting*

4.17.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor de bankenbelasting moet aangifte worden gedaan voor het eind van de 10e maand na de datum waarop de balans of de geconsolideerde balans is opgemaakt. De bankenbelasting kent 2 tarieven. Een tarief voor kortlopende schulden (looptijd minder dan 1 jaar) en een tarief voor langlopende schulden (looptijd langer dan 1 jaar). De parameterwaarden voor de bankenbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.17.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bankenbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 4 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.18 Bronheffing renten & royalty's

4.18.1 Aanpassing parameterwaarden

Per 1 januari 2021 is een conditionele bronbelasting op renten en royalty's naar laagbelastende jurisdicties en in misbruiksituaties geïntroduceerd. De parameterwaarden voor de bronheffing renten & royalty's moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Omdat het tarief van de bronbelasting op basis van de wet gelijk is aan het hoge Vpb-tarief, moet het tarief van de bronbelasting in de systemen en het aangifteformulier voor de bronbelasting worden aangepast als ook het hoge Vpb-tarief wijzigt. De tariefsaanpassing is beperkt in omvang en kan tijdig worden aangepast in de systemen.

4.18.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bronheffing op renten & royalty's, moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 9 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.